

folyását. És végül rendületlenül kell hinned abban is, hogy Isten, az áldások adója, minden megoldatlan kérdésed eligazítója, egyszer majd szelíden lehajol hozzád, és magához emeli azt, ami benned örökkévaló.

Ilyés nagyszerű személyisége és újra meg újra diadalmaskodó fel-tétlen, magasztos Istenhite legyen példaadó számunkra is. Segítsen ab-ban, hogy gyakran meggyengülő hitünk újra meg újra szárnyakat kap-jon, és diadalmasan szállhasson az Isten hegyére, a mi gondviselő, édes jó Atyánkhoz, hogy ott áhítatos lélekkel, imádkozó szívvel figyelhes-sünk reá, amint „halk és szelíd hangján“ beszél hozzánk. Ámen.

Dr. KOVÁCS LAJOS

„ELHAGYTAM A GYERMEKHEZ ILLŐ DOLGOKAT“

1Kor 13,11—13

Az emberiség kultúrtörténetének folyamán minden időben jelentős szerepet játszott az a szertartás, amelynek keretében az ifjúvá serdült gyermeket ünnepélyes külsőségek között a közösség önálló tagjává fo-gadták. A beavatási ünnepséget rendszerint próbatétel előzte meg, ame-lyet az ifjúnak eredményesen ki kellett állnia. A vallások története is sok olyan szertartás létezéséről tud, amelyeket a hívő, imádkozó közösségek a különböző fejlődési fokokon különböző módon, de rendszer-enen gyakoroltak.

Protestáns egyházainkban a konfirmáció az a próbatétel, amelyen a gyülekezetek ifjú tagjai évszázadok óta ünnepi szertartás során tesz-nek hitükről és vallásuk ismeretéről tanúbizonytságot, hogy annak alap-ján egyházunk önálló tagjává váljanak. A mi gyülekezetünk is ebben az ünnepi órában konfirmációi örömnünnepet ül, amely mindig tele van melegséggel, ünnepi érzésekkel, mély áhítattal. Hiszen gyülekezetünk minden egyes tagjának vannak emlékei arról az ünnepi alkalomról, ami-kor ő állott temploma piacán, a gyülekezet színe előtt, ifjan, erejének teljében, remegő lélekkel, és fogadta a lelkész ajkairól feléje szálló ál-dást. Ezek az emlékek ezen a napon elevenné válnak, és megszépülve, megszentelődve egész lényünket eltöltik.

Ezekben a megható pillanatokban tekintetünkkel és szívünk őszin-te, meleg szeretetével átöleljük e kedves ifjakat, akik a konfirmáció ünnepélyes próbatétele előtt állanak. Hangzik szülők és nagyszülők aj-kairól Isten felé a könnyes, hálás, de boldog bizonyágtétel ekképpen:

Édes jó Atyánk! A bölcsőtől a mai napig úgy vettük körül gyer-mekeinket, mint életünk legdrágább, legszentebb kincseit, akiket reánk bíz-tál, hogy felneveljük. Hány meg hány hosszú éjszakát virrasztottunk végig mellettük; hogy féltettük, óvtuk széltől, hidegtől, betegségtől; mennyi gyönyörűséggel kísértük első bizonytalan lépteiket; hallgattuk az ártatlan ajkaikról elhangzott első gügyögéseket, az első értelmes sza-

vakat és mondatokat; mennyi reménységgel indítottuk őket az iskolába; eddigi életükben mennyit aggódtunk, fáradtunk, dolgoztunk és imádkoztunk értük!

És íme, ezen az áldott napon alázatos hálaadással, mély megindultsággal, boldog áhítatban felmutatjuk őket szent színed előtt, a gyülekezet áldott lélek- és szeretetközösségében. Felmutatjuk őket, és megköszönve mindazt a gondviselést és áldást, amit felénk eddig olyan bőkezűen árasztottál, e szent fohászt rebegi ajkunk boldogan: Édes Gondviselő Istenünk! Legdrágább, legáldottabb ajándékaidra, gyermekeinkre, akiket jóvoltodból mind a mai napig megőriztünk, gondoztunk, szeretetünk teljességével neveltünk, áraszd ki ez ünnepi órában további szent, éltető, boldogító áldásodat!

Kedves Ifjú Testvéreim, drága fiaink és leányaink! A mai nap háttérkövet jelent életetekben. Jelenti mindenekelőtt a búcsút a gyermekkortól. Amíg gyermekek voltatok, a mesék színes világában, gondtalanul, felelősség nélkül, minden tekintetben szüleitekre, nagyszüleitekre és családokra támaszkodva, egész lényetekkel beléjük kapaszkodva éltetek. Alapigénk szavai szerint „úgy szóltatok és úgy értettetek, mint gyermekek“. Ennek az időszaknak vége van. A mai nappal kitarul előtetek egy kapu, amelynek küszöbét tapogatózó, remegő lélekkel átléptek. Megnyílik előttetek a felnőtt emberek bonyolult világa. Ebben a világban búcsút kell mondanotok a gyermeki módon való gondolkozásnak és cselekvésnek; rá kell eszmélnetek arra, hogy mostantól kezdve fokozatosan részesei lesztek, alkotó tényezőivé váltok annak a közösségnek, amely életünk külső kereteit megszabja; ennek az életnek a rendjébe öntudatos módon, munkával, áldozattal, verejtékkel, feltétlen kötelességteljesítéssel és maradéktalan hűséggel, teljes felelősséggel bele kell épülnötök.

Ezen az új úton, amelyre a mai napon ráléptek, szembejön veletek példaadó tanítómesterünk, eszményképünk, legfőbb lelki és szellemi irányítónk, a názáreti Jézus. Életműve, prédikálása, tanítása és minden cselekedete örökre időszerű marad a hívő, imádkozó keresztény ember számára. A konfirmációi előkészület óráin megismertétek legfőbb parancsolatait és példaadó cselekedeteit. Megtanultátok, hogy minden figyelmeztetése, intése és biztatása arra irányult, hogy minket az eszményi, tiszta, magaslatos világ, az Isten országa áldott magaslataira felvezessen, abba a gyönyörű világba, ahol nincs bosszú, irigység, rosszindulat, gyűlölet, önzés és közömbösség, de szent valósággá magasztosul a jóság, a békeesség, az önzetlenség, a megbocsátás és a szeretet; ahol gyermeki kapcsolatba kerülünk az édes jó Atyával, a gondviselő örökkévaló Istennel.

Ez a Jézus ma kézen fog titeket, szelíden közelhajol hozzátok, meleg tekintetével megsimogatja arcotokat, és elindul veletek az új úton, az Istennek tetsző úton, amely lépésről lépésre visz titeket az Isten országa boldog, tiszta, eszményi világa felé. Hallgassátok szent áhítattal személy szerint hozzátok szóló tanítását, örök üzenetét.

Az ő szellemében és példaadása szerint higgyetek Istenben, a szerető, gondviselő Atyában feltétlen, diadalmas hittel, és imádkozzatok hozzá őszinte, tiszta, gyermeki áhítattal boldog óráitokban és megpró-

bálatásaitok idején egyaránt. Isten tiszteletének és imádásának, benne való hiteteknek és reménységeteknek azonban szerves kapcsolatban kell lennie embertársaitok iránti szeretetekkel, mert hit és jócselekedet, imádkozás és kötelességteljesítés együtt formálnak titeket egész emberekké, a teremtés koronáivá, öntudatos Jézus-tanítványokká. Járjatok az élet jerikói országútján a könyörülő szamaritánus alázatával és gondoskodó szeretetével; legyetek embertársaitok igazi felebarátai, jóakarói, segítői, megbocsátói. Legyetek a Dávid Ferenc által ezelőtt közel 400 esztendővel alapított és a Jézus szellemét hordozó unitárius egyháznak hűséges, öntudatos tagjai. Egy pillanatra se feledjétek, hogy unitárius egyházunk évszázadokon keresztül következetesen harcolt a vallásos dogmatizmus, szűkkörűség és sötétség minden formája ellen; a betűhöz való szolgálai ragaszkodással és szellemi kötöttségekkel szemben a hit- és lelkiismeretszabadság eszméit hirdette és gyakorolta; részt vett minden olyan nemes mozgalomban, amely a felvilágosodást, az emberiség lelki és szellemi előhaladását, népek megbékülését, felekezetek megértését, kölcsönös megbecsülését és együttműködését, a békesség és szeretett szellemének minél teljesebb diadalra jutását szolgálta. Ebben a szellemben végzi magasztos munkáját szeretett egyházunk ma is; ennek a szellemnek öntudatos zászlóvivőivé kell nektek is válnotok. Higgyetek tántoríthatatlan hittel és bizonyossággal abban, hogy ez a világ jó és jóra képesnek van teremtve benne az ember. Legyetek öntudatos támogatói minden olyan nemes célkitűzésnek és kezdeményezésnek, amely az épülőben levő jobb, becsületesebb, igazabb, áldotabb emberi élet megvalósulását munkálja.

Kedves Atyámfiái, Ifjú Testvéreim! Ti mint gyermekek a szüleitektől és a hozzátok tartozóktól mostanig élvezett kifogyhatatlan, túláradó szeretetet gyermeki ártatlansággal kifejezett szeretettel, a hála és ragaszkodás tiszta csókjaival viszonzotátok, és ez őket boldoggá is tette. Írjátok fel kitörölhetetlen betűkkel elmétek falára ezt az áldott figyelmeztetést: ti elhagytátok ugyan a gyermekhez illő dolgokat, de édesapátoknak és édesanyátoknak, szívetekhez nőtt szeretteiteknek továbbra is gyermekei vagytok. Ha majd őszülni kezd hajatok, ha majd az emberi élet útjának felén túlhaladtatok, születek szemében akkor is gyermekek maradtok, hűséges, hálás, szerető gyermekeknek kell maradnotok, akik soha, még kamataiban sem tudják visszafizetni azt, amit tőlük önfeláldozásban, aggódásban, törődésben, szeretetben nap nap után kaptatok és azután is kapni fogtok. Csókoljátok hát meg időről időre édesanyátok és édesapátok kezét és szeretteiteket, addig, amíg őket magatokénak mondhatjátok.

Drága Ifjú Testvéreim, kedves Atyámfiái! Boldog örömmel gyönyörködünk ez ünnepi órában bennetek, akiknek arcán és tekintetében diadalmasan benne ragyog az ifjúság, a tavasz, a reménység minden ujjongó fénye, tisztasága, szépsége, mosolya, varázsa. Vigyázzatok, hogy ezt a fényt és ragyogást megőrizzétek. Vigyázzatok, hogy testben és lélekben, érzésben, gondolatban és cselekedetben mindig tiszták maradjatok. Árasszátok magatok körül a családban, a barátok és jószomszédok körében, az iskolában és munkahelyeteken, az általatok majdan alapítandó családban a jóság, a hűség, a kötelességteljesítés, gyöngédség,

békesség és szeretet áldott szellemét. Legyetek és maradjatok jó emberek, hűséges Jézus-tanítványok.

Mi mind, szülő, nagyszülők, testvérek, rokonok és jó barátok és ez az ünneplő gyülekezet ez áhítatos órában buzgó szívvel, boldog érzések között imádkozunk értetek.

A jó Isten, minden áldásnak adója áldjon meg és szeressen titeket ezutáni életetekben is, és gondviselő áldása pihenjen meg rajtunk is és a gyülekezet minden egyes tagján. Ámen.*

Dr. KOVÁCS LAJOS

A MAGASABB IGAZSÁGOSSÁG EVANGÉLIUMI KÖVETELMÉNYE

Mt 5,2c

A felolvasott bibliai vers az ún. Hegyi Beszédhez tartozik. Ez a Máté szerinti evangélium 5. és következő két fejezetében található fenséges zsoltár Jézus tanításainak összefoglalata. Klasszikus alkotásnak is nevezhetjük, mert közel kétezer esztendő alatt frissességét, színes, hangulatos voltát és időszerűségét teljes mértékben megőrizte. Az egymásután tovatűnő évszázadok nem tudták egyetemes, minden idők hívő emberéhez szóló nagyszerű, megragadó, lenyűgöző mondanivalóját, áldott örömuzenetét elszínteleníteni, háttérbe szorítani. Az eszményi, magasrendű emberi élet legnagyobb álmodója és áldott megvalósítója, örök példaképünk, a názáreti Jézus áll ennek a nagyszerű életprogramnak a háttérében, és valahányszor annak parancsszerű kijelentései felénk hangzanak, lelki szemeink előtt újra meg újra élővé magasztosul mindaz, ami tiszta, ami nemes, ami mélyen, igazán emberi és egyben isteni, ami hitünk szerint az emberi életnek célt és értelmet ad, amiért e földön élnünk és hivatásunkat teljesítenünk érdemes.

A Hegyi Beszéd áldott, felemelő hangulata árad a felolvasott bibliai versben felénk ebben a kettős tartalmú ünnepi órában is. Egyfelől felénk mosolyog a mai napon teológiai hallgatóinknak erőtől, tavasztól, élettől duzzadó nemes csoportja, akik egy tovatűnő iskolai évtől búcsúznak, és időlegesen vagy végleg elhagyják az intézetet. Másfelől meghatottan fogjuk fel azoknak könnyes tekintetét, akik mint ötvenéves érettségi találkozóra összegyűlt vendiákok vesznek részt e vasárnapot megszentelő gyülekezet áldott lélek- és szeretetközösségében.

A Hegyi Beszéd egyetemes jézusi örömuzenete a felolvasott bibliai versen keresztül egyaránt szól a gyülekezet minden egyes tagjához, de a mai napon fokozott hangsúllyal és jelentőséggel hangzik elsősorban azok felé, akik egyfelől mint lelkésznevelésünk ifjú reménységei, másfelől mint 50 esztendő után egymást átölelő öreg diákok gondviselő Iste-

* Elhangzott konfirmációi ünnepi istentiszteleten 1966-ban.